

CONSILIUL NAȚIONAL AL PERSOANELOR VÂRSTNICE

Evoluția numărului de pensionari și a cuantumului
pensiilor din sistemul asigurărilor sociale de stat
și agricultori în semestrul I 2011

August
2011

Cuprins

I	PENSIILE DIN SISTEMUL ASIGURĂRILOR SOCIALE DE STAT.....	3
1.1.	Evoluția numărului de pensionari.....	3
1.1.1	Evoluția numărului minim și maxim de pensionari pe categorii de pensii.....	3
1.1.2	Analiza comparativă a numărului de pensionari în semestrul I 2011 față de semestrul I 2010.....	4
1.1.3	Evoluția numărului de pensionari pe categorii de pensii și pe tranșe de cuantum a pensiei	6
1.1.4	Evoluția numărului de înscrieri noi pe categorii de pensii	8
1.1.5	Evoluția numărului de decese în rândul pensionarilor.....	10
1.2.	Evoluția cuantumului pensiilor	11
1.3.	Analiza evoluției puterii de cumpărare a pensiilor.....	11
II	PENSIILE DIN SISTEMUL AGRICULTORILOR.....	14
2.1.	Evoluția numărului de pensionari	14
2.1.1	Evoluția numărului minim și maxim de pensionari pe categorii de pensii.....	14
2.1.2	Analiza comparativă a numărului de pensionari în semestrul I 2011 față de semestrul I 2010.....	14
2.1.3.	Evoluția numărului de pensionari pe tranșe de cuantum a pensiei.....	16
2.1.4.	Evoluția numărului de decese în rândul pensionarilor	16
2.2.	Evoluția cuantumului pensiilor	17
III	EVOLUȚIA NUMĂRULUI TOTAL DE PENSIONARI	19
IV	EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE DECESE ÎN TOTAL PENSIONARI	21
V	VENITURILE ȘI CONSUMUL GOSPODĂRIILOR DE PENSIONARI ÎN TRIMESTRUL I 2011.....	22
VI	CONCLUZII.....	24
VII	PROPUNERI.....	28
Anexe	30

PENSIILE DIN SISTEMUL ASIGURĂRILOR SOCIALE DE STAT¹

1.1. Evoluția numărului de pensionari

1.1.1. Evoluția numărului minim și maxim de pensionari pe categorii de pensii

Evoluția numărului minim și maxim al pensionarilor de asigurări sociale de stat, în semestrul I 2011, pe categorii de pensii a fost următoarea (tabelul nr. 1):

- pentru categoria **limită de vârstă**, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna iunie (3.220.803 pensionari – reprezentând 67,87% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim al pensionarilor s-a înregistrat în luna februarie (3.228.900 pensionari - reprezentând 67,81% din numărul total al pensionarilor);
- pentru categoria **pensie anticipată**, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna martie (8.083 pensionari - reprezentând 0,17% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim al pensionarilor s-a înregistrat în luna iunie (9.400 pensionari - reprezentând 0,20% din numărul total al pensionarilor);
- pentru categoria **pensie anticipată parțială**, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna martie (119.867 pensionari – reprezentând 2,52% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim al pensionarilor s-a înregistrat în luna iunie (127.733 pensionari - reprezentând 2,69% din numărul total al pensionarilor);
- pentru categoria **pensie de invaliditate**, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna iunie (833.745 pensionari – reprezentând 17,57% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim al pensionarilor s-a înregistrat în luna ianuarie (845.491 pensionari – reprezentând 17,72% din numărul total al pensionarilor);

¹ Seriile de date statistice lunare privind numărul de pensionari de asigurări sociale de stat și pensia medie de asigurări sociale de stat pe total și pe categorii au fost furnizate de Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale

- pentru categoria **pensie de urmaș**, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna mai (550.832 pensionari – reprezentând 11,61% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim al pensionarilor s-a înregistrat în luna ianuarie (563.502 pensionari - reprezentând 11,81% din numărul total al pensionarilor).

1.1.2. Analiza comparativă a numărului de pensionari în semestrul I 2011 față de semestrul I 2010

Numărul de pensionari de asigurări sociale, pe luni, în semestrul I 2011 a scăzut față de semestrul I 2010, cu excepția lunii ianuarie când a crescut cu 0,25%, cea mai mare scădere înregistrându-se în luna aprilie 2011 (tabelul nr.2).

În semestrul I 2011 față de semestrul I 2010, în scădere a fost numărul de pensionari cu pensie anticipată (-7,47%), pensie de invaliditate (-7,43%) și cu pensie de urmaș (-2,44%). În creștere a fost numărul pensionarilor cu pensie pentru limită de vârstă (2,22%) și cu anticipată parțială (2,70%).

Pe total, numărul mediu de pensionari de asigurări sociale de stat a scăzut cu 8.812 persoane în semestrul I 2011 (**4.752.895**) față de semestrul I 2010 (**4.761.707**), datorită scăderii numărului de pensionari cu pensia de invaliditate (67.297), pensia de urmaș (13.910), pensia anticipată (698) și ajutor social (279).

Tabelul nr. 1

Numărul de pensionari de asigurări sociale de stat, pe categorii de pensii,
în semestrul I 2011, comparativ cu semestrul I 2010

- persoane -

2011							
Luna	Total pensionari	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțială	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș	Ajutor social
Ianuarie	4.770.736	3.227.657	8.721	124.021	845.491	563.502	1.344
Februarie	4.761.595	3.228.900	8.359	121.725	842.017	559.280	1.314
Martie	4.748.522	3.225.209	8.083	119.867	838.714	555.364	1.285
Aprilie	4.745.344	3.225.959	8.299	122.605	834.567	552.662	1.252
Mai	4.745.455	3.224.332	8.985	125.603	834.468	550.832	1.235
Iunie	4.745.716	3.220.803	9.400	127.733	833.745	552.817	1.218
Media – sem I	4.752.895	3.225.477	8.641	123.592	838.167	555.743	1.275
2010							
Luna	Total pensionari	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțială	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș	Ajutor social
Ianuarie	4.758.711	3.146.602	9.350	118.300	909.648	573.193	1.618
Februarie	4.763.447	3.153.147	9.387	119.579	908.331	571.409	1.594
Martie	4.765.822	3.158.109	9.379	120.147	906.856	569.766	1.565
Aprilie	4.769.613	3.164.719	9.347	120.547	904.927	568.532	1.541
Mai	4.755.472	3.153.214	9.278	120.949	902.538	567.981	1.512
Iunie	4.757.165	3.156.316	9.292	122.555	900.476	567.034	1.492
Media – sem I	4.761.707	3.155.351	9.339	120.346	905.464	569.653	1.554

Tabelul nr. 2

Procentul de modificare a numărului de pensionari de asigurări sociale de stat, pe categorii,
în semestrul I 2011, comparativ cu semestrul I 2010

%

Luna	Asigurări sociale de stat	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțială	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș	Ajutor social
Ianuarie	0,25	2,58	-6,73	4,84	-7,05	-1,69	-16,93
Februarie	-0,04	2,40	-10,95	1,79	-7,30	-2,12	-17,57
Martie	-0,36	2,12	-13,82	-0,23	-7,51	-2,53	-17,89
Aprilie	-0,51	1,94	-11,21	1,71	-7,78	-2,79	-18,75
Mai	-0,21	2,26	-3,16	3,85	-7,54	-3,02	-18,32
Iunie	-0,24	2,04	1,16	4,23	-7,41	-2,51	-18,36
Media – sem I	-0,19	2,22	-7,47	2,70	-7,43	-2,44	-17,95

1.1.3. Evoluția numărului de pensionari pe categorii de pensii și pe tranșe de cuantum a pensiei

În sistemul asigurărilor sociale de stat, pe parcursul semestrului I 2011, numărul pensionarilor a avut o evoluție oscilantă, cu o scădere de la 4.770.736 persoane în luna ianuarie până la 4.745.344 persoane în luna aprilie, urmată de o creștere continuă până la 4.745.716 persoane în luna iunie (anexa nr.1).

Evoluție oscilantă a avut următoarea categorie de pensionari:

- ◆ cu pensie pentru limită de vârstă (de la 3.227.657 persoane în luna ianuarie, creștere la 3.228.900 persoane în luna februarie, scădere în luna martie la 3.225.209 persoane, creștere în luna aprilie la 3.225.959 persoane, apoi scădere continuă până la 3.220.803 persoane în luna iunie);
- ◆ cu pensie anticipată parțial (de la 124.021 persoane în luna ianuarie, scădere la 119.867 persoane în luna martie, apoi creștere continuă până la 127.733 persoane în luna iunie);
- ◆ cu pensie de urmaș (de la 563.502 persoane în luna ianuarie, scădere la 550.832 persoane în luna mai, apoi creștere în luna iunie la 552.817 persoane).
- ◆ cu pensie de invaliditate grad 1 (de la 39.073 persoane în luna ianuarie, scădere la 38.399 persoane în luna aprilie, creștere la 38.450 persoane în luna mai, apoi scădere la 38.336 persoane în luna iunie);
- ◆ cu pensie anticipată (de la 8.721 persoane în luna ianuarie, scădere la 8.083 persoane în luna martie, creștere la 9.400 persoane în luna iunie);

Evoluții descendente au avut următoarele categorii de pensionari:

- ◆ cu pensie de invaliditate (minim în luna iunie 833.745 persoane și maxim în luna ianuarie 845.491 persoane);
- ◆ cu pensie de invaliditate gradul 2 (minim în luna iunie 447.745 persoane și maxim în luna ianuarie 466.176 persoane).

Evoluție ascendentă a avut următoarea categorie de pensionari:

- ◆ invaliditate gradul 3, de la 340.242 persoane (minim) în luna ianuarie, până la 347.664 persoane (maxim) în luna iunie.

Referindu-ne la **evoluția numărului pensionarilor de asigurări sociale de stat în semestrul I 2011, pe tranșe de cuantum al pensiei** situația se prezintă după cum urmează (**anexa nr.1**):

- pentru pensiile în cuantum de 350 lei², numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna mai (597.478 pensionari – reprezentând 12,59% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim al pensionarilor s-a înregistrat în luna ianuarie (622.493 pensionari - reprezentând 13,05% din numărul total al pensionarilor);
- pentru tranșa de cuantum a pensiei între 351 lei – 500 lei, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna mai (769.322 pensionari - reprezentând 16,21% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim al pensionarilor s-a înregistrat în luna ianuarie (810.537 pensionari - reprezentând 16,99% din numărul total al pensionarilor);
- pentru tranșa de cuantum a pensiei între 501 lei – 740 lei, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna iunie (1.187.979 pensionari – reprezentând 25,03% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim al pensionarilor s-a înregistrat în luna ianuarie (1.276.749 pensionari reprezentând 26,76% din numărul total al pensionarilor);
- pentru tranșa de cuantum a pensiei între 741 lei – 1.000 lei, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna iunie (1.009.452 pensionari – reprezentând 21,27% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim al pensionarilor s-a înregistrat în luna ianuarie (1.047.859 pensionari - reprezentând 21,96% din numărul total al pensionarilor);
- pentru tranșa de cuantum a pensiei între 1.001 lei – 1.600 lei, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna ianuarie (855.743 pensionari – reprezentând 17,94% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim al pensionarilor s-a înregistrat în luna iunie (985.264 pensinari – reprezentând 20,76% din numărul total al pensionarilor);
- pentru tranșa de cuantum a pensiei între 1.601 lei – 2.000 lei, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna ianuarie (103.818 pensionari – reprezentând

² Începând cu data de 1 aprilie 2009, prin OUG nr.6/2009, a fost instituită pensia socială minim garantată, în valoare de 300 lei, iar de la data de 1 octombrie 2009, cuantumul acesteia a fost majorat la 350 lei, beneficiarii sistemului public de pensii cu domiciliul în România, a căror pensie se situa sub aceste cuantumuri, au primit diferența de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

2,18% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim al pensionarilor s-a înregistrat în luna iunie (130.534 pensionari – reprezentând 2,75% din numărul total al pensionarilor);

- pentru tranșa de cuantum a pensiei peste 2.000 lei, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna ianuarie (53.537 pensionari - reprezentând 1,12% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim al pensionarilor s-a înregistrat în luna iunie (65.471 pensionari - reprezentând 1,38% din numărul total al pensionarilor).

1.1.4. Evoluția numărului de înscrieri noi pe categorii de pensii

Numărul total de înscrieri noi la pensie în semestrul I 2011 (**89.124** persoane) a scăzut față de semestrul I 2010 (**162.319** persoane) cu 73.195 persoane, respectiv cu 45,1% (tabelele nr.3 și nr.4).

Cea mai mare scădere a numărului de înscrieri noi s-a înregistrat în luna ianuarie 2011 cu 71,7% (6.636 persoane în ianuarie 2011 față de 23.406 persoane în ianuarie 2010).

Intrările în sistem, pe categorii de pensii de asigurări sociale de stat au prezentat următoarea evoluție:

- pentru **pensia de invaliditate**, numărul de înscrieri noi a scăzut cu **59,44%** (**15.033** persoane în semestrul I 2011 față de **37.063** persoane în semestrul I 2010) ;
- pentru **pensia anticipată parțială**, numărul de înscrieri noi a scăzut cu **47,91%** (**12.056** persoane) în semestrul I 2011 față de semestrul I 2010 (**23.143** persoane);
- pentru **pensia de limită de vârstă**, numărul de înscrieri noi a scăzut cu **41,04%** (**48.192** persoane în semestrul I 2011 față de **81.739** persoane în semestrul I 2010);
- pentru **pensia de urmaș**, numărul de înscrieri noi a scăzut cu **36,82%** (**11.815** persoane în semestrul I 2011 față de **18.701** persoane în semestrul I 2010) ;
- pentru **pensia anticipată**, numărul de înscrieri noi a crescut cu **21,36%** în semestrul I 2011 (**2.028** persoane) față de semestrul I 2010 (**1.671** persoane);

Tabelul nr.3
Numărul de înscrieri noi la pensie, pe categorii, în sistemul asigurărilor sociale de stat,
în semestrul I 2011, comparativ cu semestrul I 2010

– persoane –

2011						
Luna	Asigurări sociale de stat	Pensia pentru limita de vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțială	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
Ianuarie	6.636	3.799	8	163	1.407	1.259
Februarie	18.281	12.149	49	528	3.274	2.281
Martie	9.084	6.137	18	242	1.672	1.015
Aprilie	18.243	10.503	540	4.372	1.667	1.161
Mai	18.019	8.124	852	3.885	3.916	1.242
Iunie	18.861	7.480	561	2.866	3.097	4.857
Total – sem I	89.124	48.192	2.028	12.056	15.033	11.815
2010						
Luna	Asigurări sociale de stat	Pensia pentru limita de vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțială	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
Ianuarie	23.406	10.829	278	3.801	6.085	2.413
Februarie	33.714	16.782	350	4.701	7.859	4.022
Martie	28.126	14.012	309	3.745	6.719	3.341
Aprilie	26.583	13.902	249	3.495	5.841	3.096
Mai	26.218	13.836	237	3.482	5.557	3.106
Iunie	24.272	12.378	248	3.919	5.002	2.723
Total – sem I	162.319	81.739	1.671	23.143	37.063	18.701

Tabelul nr. 4

Procentul de modificare a numărului de înscrieri noi la pensie, pe categorii,
în semestrul I 2011, comparativ cu semestrul I 2010

%						
Luna	Asigurări sociale de stat	Pensia pentru limita de vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțială	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
Ianuarie	-71,65	-64,92	-97,12	-95,71	-76,88	-47,82
Februarie	-45,78	-27,61	-86,00	-88,77	-58,34	-43,29
Martie	-67,70	-56,20	-94,17	-93,54	-75,12	-69,62
Aprilie	-31,37	-24,45	116,87	25,09	-71,46	-62,50
Mai	-31,27	-41,28	259,49	11,57	-29,53	-60,01
Iunie	-22,29	-39,57	126,21	-26,87	-38,08	78,37
Total – sem I	-45,09	-41,04	21,36	-47,91	-59,44	-36,82

Numărul de înscrieri noi la pensie, în semestrul I 2011, a înregistrat un maxim de 18.861 persoane la nivelul lunii iunie 2011, iar la nivelul lunii ianuarie 2011 un minim de 6.636 persoane (tabelul nr. 3).

În perioada analizată, pe categorii de pensii, cel mai mare număr de înscrieri noi a fost la pensia pentru limita de vârstă (**49.192** persoane), urmat de pensia de invaliditate (**15.033** persoane), de pensia anticipată parțială (**12.056** persoane), de pensia de urmaș (**11.815** persoane) și de pensia anticipată (**2.028** persoane).

1.1.5. Evoluția numărului de decese în rândul pensionarilor

Numărul de decese în rândul pensionarilor, la nivelul semestrul I 2011, a fost de **82.149** pensionari, în scădere (1,59%) față de semestrul I 2010, când numărul deceselor a fost de **83.475** pensionari (tabelul nr.5).

În luna februarie 2011 s-a înregistrat un maxim în ceea ce privește numărul deceselor (18.296 pensionari), iar numărul minim de decese a fost înregistrat în luna ianuarie 2011 (4.562 pensionari).

Tabelul nr. 5

Numărul de pensionari decedați din sistemul asigurărilor sociale de stat,
în semestrul I 2011, comparativ cu semestrul I 2010
- persoane-

Luna	Număr pensionari decedați	
	2010	2011
Ianuarie	3.797	4.562
Februarie	18.452	18.296
Martie	16.847	15.895
Aprilie	14.444	15.440
Mai	14.558	13.899
Iunie	15.377	14.057
Total – sem I	83.475	82.149

1.2. Evoluția cuantumului pensiilor

Din datele prezentate în tabelul nr.6, rezultă că în luna iunie 2011 s-a înregistrat o creștere a pensiei medii de asigurări sociale de stat cu 4,86% față de luna iunie 2010, valoarea nominală a acesteia fiind de 776 lei (iunie 2011) față de 740 lei (iunie 2010).

Tabelul nr.6

Cuantumul pensiilor de asigurări sociale de stat în iunie 2011, comparativ cu iunie 2010

Categorii de pensii		Pensia medie de asigurări sociale de stat	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțial	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
Cuantumul pensiilor (lei)	Iunie 2011	776	900	964	683	568	382
	Iunie 2010	740	861	978	696	556	365
Creșterea pensiilor (%)		4,86	4,53	-1,43	-1,87	2,16	4,66

Pe categorii de pensii, cea mai mare creștere a cuantumului l-a înregistrat pensia de urmaș, urmată de pensia pentru limită de vârstă și de pensia de invaliditate.

În luna iunie 2011, față de pensia pentru limită de vârstă (900 lei), pensia anticipată (964 lei) a reprezentat 107,11%, pensia anticipată parțial (683 lei) a reprezentat 75,89%, pensia de invaliditate (568 lei) a reprezentat 63,11% și pensia de urmaș (382 lei) a reprezentat 42,44%.

1.3. Analiza evoluției puterii de cumpărare a pensiilor

Pe tot parcursul perioadei analizate, s-a înregistrat o evoluție oscilantă pentru pensia medie de bază și pentru pensia pentru limită de vârstă, față de luna octombrie 1990 (creștere în februarie, urmată de scădere continuă începând din martie) (anexa nr.2).

În luna iunie 2011, puterea de cumpărare a pensiei medii de bază în sistemul asigurărilor sociale de stat față de luna octombrie 1990, a fost de **118,62%**, potrivit raportului:

4.471,4 (creșterea pensiei medii de asigurări sociale de stat în perioada 1.X.1990-30.VI.2011)x 100
3.769,5 (creșterea prețurilor în perioada 1.X.1990-30.VI.2011)

Salariul mediu net a fost în luna iunie 2011 de 1.472 lei, respectiv de 1,90 ori mai mare decât pensia medie de bază (776 lei) și de 1,64 ori mai mare decât pensia medie pentru limită de vârstă cu (900 lei).

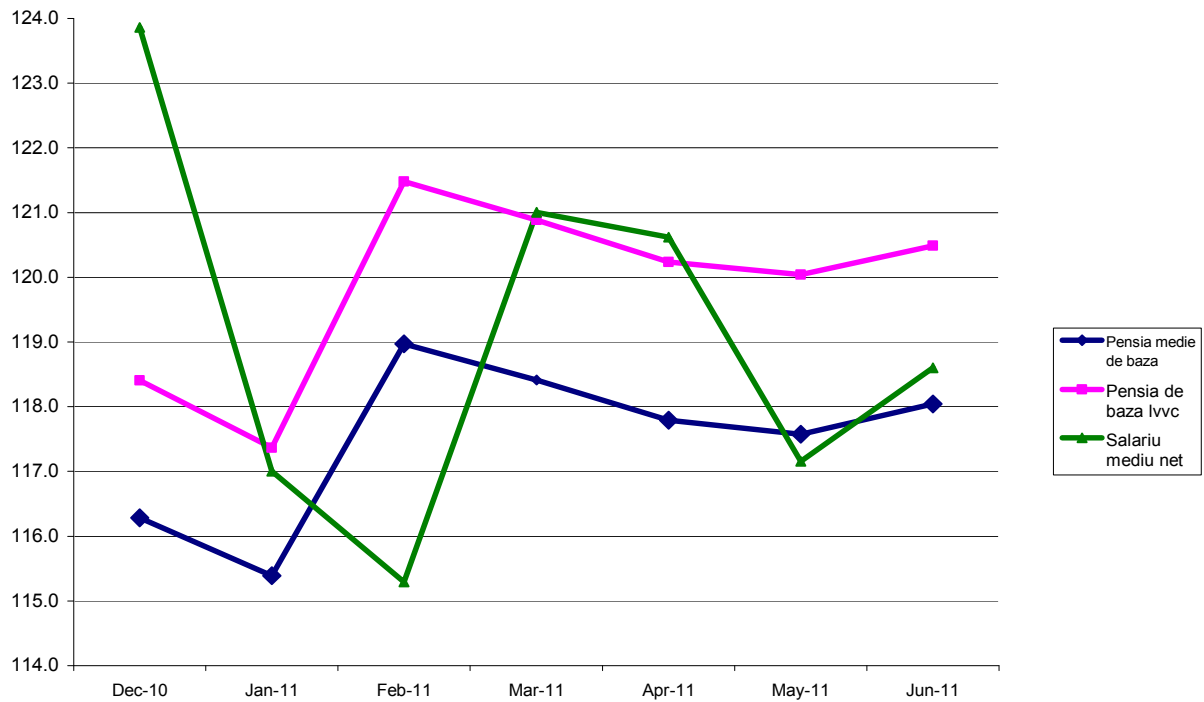
În timp ce salariul mediu net pe țară în luna iunie 2011 a crescut de 4.471,4 ori, iar salariul mediu brut de 5.003,7 ori comparativ cu luna octombrie 1990, **pensiile au înregistrat o creștere mai mică comparativ cu aceeași perioadă**, după cum urmează:

- pensia medie de asigurări sociale de stat – de 4.449,5 ori.
- pensia medie pentru limită de vârstă– de 4.541,8 ori.

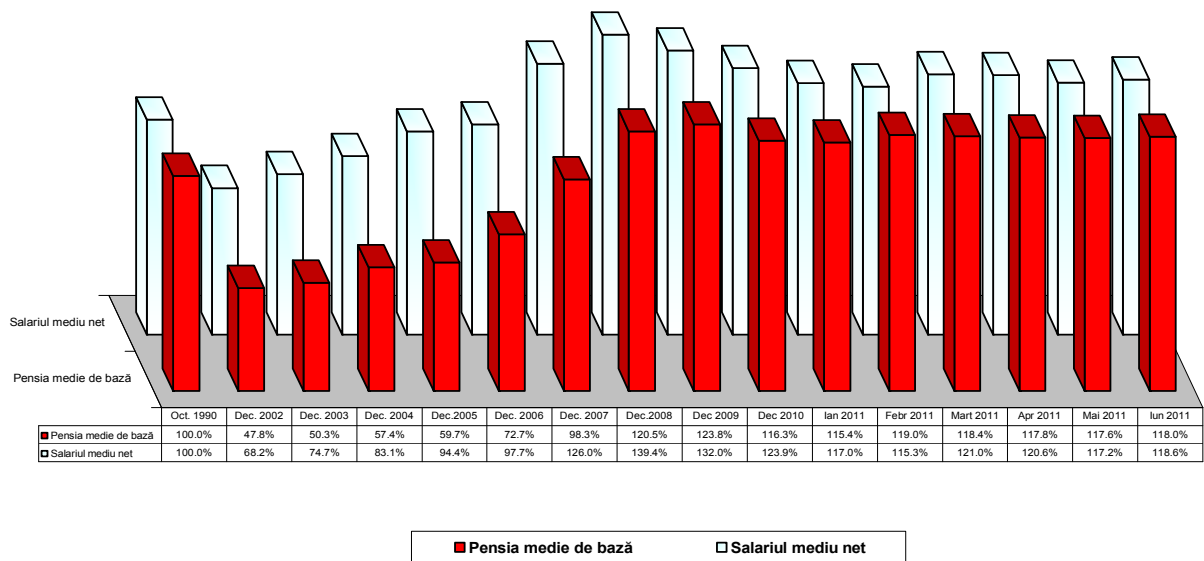
În luna iunie 2011 s-au înregistrat următoarele ponderi:

- a) pensia medie de asigurări sociale de stat/salariul mediu brut a fost de 38,3%;
- b) pensia medie pentru limită de vârstă /salariul mediu brut a fost de 44,4%;
- c) pensia medie de asigurări sociale de stat/salariul mediu net a fost de 52,7%;
- d) pensia medie pentru limită de vârstă /salariul mediu net a fost de 61,2%.

Evoluția puterii de cumpărare a pensiei medii de bază, a pensiei pentru limită de vârstă și vechime completă și a salariului mediu net, în perioada decembrie 2010, ianuarie - iunie 2011

Evoluția puterii de cumpărare a pensiei medii de bază și a salariului mediu net față de luna octombrie 1990

PENSIILE DIN SISTEMUL AGRICULTORILOR³

2.1. Evoluția numărului de pensionari

2.1.1. Evoluția numărului minim și maxim de pensionari pe categorii de pensii

Evoluția numărului minim și maxim al pensionarilor agricultori în semestrul I 2011, pe categorii de pensii este evidențiată în **anexa nr.3** și sintetic se prezintă după cum urmează:

- pentru categoria **limită de vârstă**, numărul minim al pensionarilor agricultori s-a înregistrat în luna martie (614.595 pensionari - reprezentând 88,65% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim al pensionarilor s-a înregistrat în luna ianuarie (624.092 pensionari – reprezentând 88,59% din numărul total al pensionarilor);
- pentru categoria **invaliditate**, numărul maxim al pensionarilor s-a înregistrat în luna ianuarie (13.768 pensionari - reprezentând 1,95% din numărul total al pensionarilor), iar numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna martie (13.466 pensionari – reprezentând 1,94% din numărul total al pensionarilor);
- pentru categoria **pensie de urmaș**, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna martie (65.200 pensionari - reprezentând 9,40% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim al pensionarilor s-a înregistrat în luna ianuarie (66.587 pensionari - reprezentând 9,45% din numărul total al pensionarilor).

2.1.2. Analiza comparativă a numărului de pensionari în semestrul I 2011, față de semestrul I 2010

Numărul de pensionari, în semestrul I 2011 a scăzut față de cel din semestrul I 2010 (tabelul nr.7), cu procente cuprinse între 8,05% și 8,29%, cele mai mari scăderi înregistrându-se în lunile februarie și aprilie 2011 (tabelul nr.8).

³ Seriile de date statistice lunare privind numărul de pensionari agricultori și pensia medie a agricultorilor pe total și pe categorii au fost furnizate de Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale

Numărul de pensionari a fost în scădere în semestrul I 2011 față de semestrul I 2010, datorită scăderii numărului de pensionari la toate categoriile de pensie, în principal prin deces.

Numărul de pensionari a scăzut în **semestrul I 2011 față de semestrul I 2010**, pe categorii de pensie:

- pensia de invaliditate, cu 13,60% ;
- pensia de urmaș, cu 10,99%;
- pensia pentru limită de vârstă, cu 7,81%;

Tabelul nr. 7

Numărul de pensionari agricultori, pe categorii,
în semestrul I 2011, comparativ cu semestrul I 2010

- persoane -

2011				
Luna	Total pensionari	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
Ianuarie	704.447	624.092	13.768	66.587
Februarie	698.932	619.398	13.628	65.906
Martie	693.261	614.595	13.466	65.200
Aprilie	688.076	610.185	13.365	64.526
Mai	683.324	606.058	13.307	63.959
Iunie	678.440	601.832	13.215	63.393
Media – sem I	691.080	612.693	13.458	64.929
2010				
Luna	Total pensionari	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
Ianuarie	767.917	677.110	15.955	74.852
Februarie	762.129	672.145	15.834	74.150
Martie	755.688	666.692	15.637	73.359
Aprilie	750.300	662.182	15.502	72.616
Mai	744.815	657.582	15.352	71.881
Iunie	737.814	651.842	15.177	70.795
Media – sem I	753.110	664.592	15.576	72.942

Tabelul nr.8

Procentul de modificare a numărului de pensionari agricultori, pe categorii,
în semestrul I 2011, comparativ cu semestrul I 2010

Luna	Total	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
Ianuarie	-8,27	-7,83	-13,71	-11,04
Februarie	-8,29	-7,85	-13,93	-11,12
Martie	-8,26	-7,81	-13,88	-11,12
Aprilie	-8,29	-7,85	-13,79	-11,14
Mai	-8,26	-7,84	-13,32	-11,02
Iunie	-8,05	-7,67	-12,93	-10,46
Media – sem I	-8,24	-7,81	-13,60	-10,99

2.1.3. Evoluția numărului de pensionari pe tranșe de cuantum a pensiei

Numărul pensionarilor a scăzut continuu în lunile perioadei analizate, ajungând în iunie 2011 la 678.440 persoane, față de 704.447 persoane în ianuarie 2011. (anexa nr.3)

Referindu-ne la **evoluția numărului pensionarilor agricultori în semestrul I 2011, pe tranșe de cuantum al pensiei**, situația a fost următoarea:

- pentru pensiile în cuantum de 350 lei⁴, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna iunie (386.514 pensionari – reprezentând 56,97% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim al pensionarilor s-a înregistrat în luna ianuarie (404.303 pensionari - reprezentând 57,39% din numărul total al pensionarilor);
- pentru tranșa de cuantum a pensiei între 351 lei – 500 lei, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna iunie (285.259 pensionari - reprezentând 42,05% din numărul total al pensionarilor), iar numărul maxim al pensionarilor s-a înregistrat în luna ianuarie (293.219 pensionari - reprezentând 41,62% din numărul total al pensionarilor);
- pentru tranșa de cuantum a pensiei peste 500 lei, numărul minim al pensionarilor s-a înregistrat în luna iunie (6.667 pensionari – reprezentând 0,98% din numărul

⁴ Începând cu data de 1 aprilie 2009, prin OUG nr.6/2009, a fost instituită pensia socială minim garantată, în valoare de 300 lei, iar de la data de 1 octombrie 2009, cuantumul acesteia a fost majorat la 350 lei.

total al pensionarilor), iar numărul maxim al pensionarilor s-a înregistrat în luna ianuarie (6.925 pensionari - reprezentând 0,98% în numărul total al pensionarilor).

2.1.4. Evoluția numărului de decese în rândul pensionarilor

Numărul de decese în rândul pensionarilor la nivelul semestrului I 2011 a fost de **28.073** pensionari, în scădere cu **4,30%** față de semestrul I 2010, când numărul deceselor a fost de **29.333** pensionari (tabelul nr.9).

În luna martie 2011 s-a înregistrat un maxim în ceea ce privește numărul deceselor (5.262 pensionari), iar numărul minim de decese a fost înregistrat în luna ianuarie 2011 (3.768 pensionari).

Tabelul nr. 9

Numărul de pensionari decedați, din sistemul agricultorilor,
în semestrul I 2011, comparativ cu semestrul I 2010

- persoane -

Luna	Număr pensionari decedați	
	2010	2011
Ianuarie	3.590	3.768
Februarie	5.327	5.222
Martie	5.745	5.262
Aprilie	4.721	4.746
Mai	4.901	4.546
Iunie	5.049	4.529
Total – sem I	29.333	28.073

2.2. Evoluția cuantumului pensiilor

În ceea ce privește cuantumul pensiilor (tabelul nr.10), în luna **iunie 2011**, s-a înregistrat o creștere a pensiei cu 0,65% față de luna **iunie 2010**, valoarea nominală a acesteia fiind de 311 lei (**iunie 2011**) față de 309 lei (**iunie 2010**).

Tabelul nr. 10

**Cuantumul pensiilor de agricultori în luna iunie 2011,
comparativ cu luna iunie 2010**

- lei -

Categorია de pensii		Pensia medie	Pensia pentru limită de vârstă	Pensia de invaliditate	Pensia de urmaș
Cuantumul pensiilor (lei)	Iunie 2011	311	331	223	145
	Iunie 2010	309	329	223	143
Creșterea pensiilor (%)		0,65	0,61	0,00	1,40

Pe categoriile de pensii, cea mai mare creștere a înregistrat-o pensia de urmaș, urmată de pensia de limită de vârstă.

În luna **iunie** 2011, față de pensia pentru limită de vârstă (331 lei), pensia medie (311 lei) a reprezentat 93,96%, pensia de invaliditate (223 lei) a reprezentat 67,37% și pensia de urmaș (145 lei) a reprezentat 43,81%.

Capitolul III

EVOLUȚIA NUMĂRULUI TOTAL DE PENSIONARI

În sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori numărul pensionarilor a avut o evoluție descendentă în **semestrul I 2011**, de la **5.475.183** persoane în luna **ianuarie** la **5.424.156** persoane în luna **iunie**.

Numărul mediu de pensionari a scăzut cu **72.117** pensionari în **semestrul I 2011** (**5.442.700** pensionari) față de **semestrul I 2010** (**5.514.817** pensionari).

Pe categorii de pensii, în **semestrul I 2011**, s-au înregistrat următoarele evoluții (**anexa nr.4**):

- **evoluții descendente:**

- total pensionari (maxim în luna ianuarie – 5.475.183 persoane, minim în luna iunie – 5.424.156 persoane);
- pensionarii cu pensie pentru limită de vârstă (maxim în luna ianuarie – 3.851.749 persoane, minim în luna iunie – 3.822.635 persoane);
- pensionarii cu pensie invaliditate (maxim în luna ianuarie – 857.943 persoane, minim în luna iunie – 845.679 persoane);
- pensionarii cu pensie de invaliditate – grad 2 (maxim în luna ianuarie – 532.763 persoane, minim în luna iunie – 511.138 persoane);

- **evoluții ascendente:**

- pensionarii cu pensie de invaliditate – grad 3 (minim în luna ianuarie – 340.242 persoane, maxim în luna iunie – 347.664 persoane);

- **evoluții oscilante:**

- pensionarii urmași (descreștere de la 563.502 persoane – luna ianuarie la 550.832 persoane – luna mai , creștere la 552.817 persoane – luna iunie);
- pensionarii cu pensie anticipată parțială (descreștere de la 125.337 persoane – luna ianuarie la 121.163 persoane – luna martie, apoi creștere la 129.014 persoane – luna iunie);

- pensionarii cu pensie de invaliditate – grad1 (descreștere de la 39.073 persoane – luna ianuarie la 38.399 persoane – luna aprilie, creștere la 38.450 persoane – luna mai, scădere la 38.336 persoane – luna iunie);
- pensionarii cu pensie anticipată (scădere de la 22.489 persoane în luna ianuarie la 21.549 persoane în luna martie, urmată de o creștere continuă până la 22.615 persoane în luna iunie);

Din totalul de 5.441.783 pensionari, în luna iunie 2011, 2.969.117 pensionari (54,7%) au avut pensii sub pragul minim de trai decent⁵⁾ (685 lei), iar 2.448.463 pensionari (45,1%) au avut pensii sub pragul minim de subzistență (578 lei), respectiv :

Praguri de venituri lunare	Valoarea maximă de referință (lei)	Numărul de pensionari sub valoarea pragurilor	% din totalul de pensionari
Nivelul minim de subzistență	578	2.448.463	45,14
Nivelul minim de trai decent	685	2.969.117	54,74
X	X	5.424.156	100,0

Numărul pensionarilor care în perioada analizată au avut pensii de 2.000 lei și peste a fost în creștere, de la 53.537 persoane în luna ianuarie 2011, la 65.471 persoane în luna iunie 2011 (anexa nr.4).

⁵ Valorile pragului minim de subzistență și al pragului minim de trai decent sunt comunicate de Institutul de Cercetare a Calității Vieții și se referă la luna mai 2011

Capitolul IV

EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE DECESE ÎN TOTAL PENSIONARI

Numărul total de decese, în rândul pensionarilor (sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori), în semestrul I 2011, a fost de 110.222 persoane, în scădere față de semestrul I 2010 cu 2.586 persoane, respectiv cu 2,29%, când numărul de decese a fost de 112.808 persoane (tabelul nr.11). Astfel, din datele pe fiecare lună, rezultă că în luna februarie 2011 s-a înregistrat un maxim în ceea ce privește numărul deceselor (23.518 pensionari), iar numărul minim de decese a fost înregistrat în luna ianuarie 2011 (8.330 pensionari).

Tabelul nr. 11

Numărul de pensionari decedați din sistemul asigurărilor sociale de stat și agricultori, în semestrul I 2011, comparativ cu semestrul I 2010

- persoane -

Luna	Număr pensionari decedați	
	2010	2011
Ianuarie	7.387	8.330
Februarie	23.779	23.518
Martie	22.592	21.157
Aprilie	19.165	20.186
Mai	19.459	18.445
Iunie	20.426	18.586
Total – sem I	112.808	110.222

VENITURILE ȘI CONSUMUL GOSPODĂRIILOR DE PENSIONARI ÎN TRIMESTRUL I 2011⁶

Din analiza datelor prezentate în lucrarea "Veniturile și consumul populației în trimestrul I 2011", publicată de Institutul Național de Statistică, rezultă că o gospodărie de pensionari a avut un venit total mediu lunar de 1.999,4 lei (815,5 lei/ persoană) și a efectuat cheltuieli totale medii lunare de 1.773,8 lei (723,4 lei/persoană).

În trimestrul I 2011, venitul mediu total lunar de 1.999,4 lei al unei gospodării de pensionari a reprezentat 86,3% din venitul mediu pe ansamblul gospodăriilor (2.317,6 lei).

Structura veniturilor totale a gospodăriilor de pensionari s-a evidențiat prin ponderea mare a veniturilor din prestații sociale – 1.061,8 lei (53,1%), din care pensii – 1.011,8 lei (95,3%). Veniturile în natură au reprezentat 22,8% din veniturile totale, iar din acestea, contravaloarea consumului de produse agroalimentare din resurse proprii – 20,9% din total. Acestea din urmă sunt produse alimentare și nealimentare de proveniență agricolă și zootehnică care intră în consumul gospodăriilor din producție proprie, din stoc, precum și din cele primite pentru munca prestată în alte gospodării sau primite de la rude, prieteni sau alte persoane.

O altă sursă importantă, au constituit-o veniturile din salarii brute și alte drepturi salariale (19,2%).

La formarea veniturilor totale au contribuit, de asemenea, veniturile din agricultură (vânzări de produse agroalimentare, animale și păsări, prestarea unor activități și încasări de la societăți și asociații agricole) – 1,2%, venituri din activități neagricole independente – 1,0%, venituri din vânzarea de active din patrimoniul gospodăriei – 1,4% și alte venituri – 1,2%.

Nivelul mediu lunar al veniturilor bănești în trimestrul I 2011 (1.543,6 pentru gospodăria de pensionari și 629,5 lei/persoană) a reprezentat 77,20% din totalul veniturilor

⁶ Datele prezentate în acest capitol sunt culese din lucrarea "Veniturile și consumul populației în trimestrul I 2011", publicată de Institutul Național de Statistică și se referă la gospodăriile de pensionari.

totale medii ale gospodăriei de pensionari. În structura veniturilor totale, 53,1% îl reprezintă veniturile din prestații sociale și 19,2% veniturile din salarii brute și alte drepturi salariale.

În trimestrul I 2011, cheltuielile totale ale gospodăriei de pensionari, au fost în medie, de 1773,8 lei lunar (723,4 lei lunar/persoană) și au reprezentat 88,7% din nivelul venitului mediu total lunar al acestei categorii de populație.

Principala destinație a cheltuielilor gospodăriilor de pensionari – consumul – a reprezentat 1.325,7 lei pe gospodărie (540,6 lei/persoană), cu o pondere în cheltuielile totale de 74,7%, iar cheltuielile bănești de consum au reprezentat 61,9% în cheltuielile totale, respectiv 1.098,1 lei.

În totalul cheltuielilor bănești de consum ale gospodăriei de pensionari (1.098,1 lei), cheltuielile pentru alimente și băuturi consumate au reprezentat – 383,0 lei (34,9%), cheltuielile pentru cumpărarea mărfurilor nealimentare – 366,3 lei (33,4%) și cheltuielile pentru plata serviciilor – 348,8 lei (31,7%).

În totalul consumului de produse agroalimentare (168,1 lei/persoană), pe primele locuri ale consumului pensionarilor s-au situat: cerealele și produsele din cereale (22,8%) (din acestea - pâinea și produsele de franzelărie - au reprezentat 17,0% din total), carnea și preparatele din carne (20,1%), laptele (7,6%), brânzeturile și smântâna (6,9%), fructele (6,6%), legumele și conservele de legume (5,9%), grăsimi (5,3%), care au reprezentat însumate, 75,2% din total.

Din totalul cheltuielilor pentru cumpărarea mărfurilor nealimentare (366,3 lei – pentru gospodăria de pensionari), s-au alocat 24,1% - produselor medicale, aparatelor și medicamentelor, 16,6% – combustibililor, 14,8% – țigărilor, tutunului, articolelor și accesoriilor pentru fumat, 7,5% – carburanților și lubrifianților, 7,2% – produselor pentru întreținerea curentă a locuinței, 6,5% – articolelor și produselor de îngrijire personală, 6,0% – produselor de îmbrăcăminte și 4,7% – produselor de încălțăminte, care au reprezentat însumate, 87,4 din total.

Din totalul cheltuielilor pentru plata serviciilor (348,8 lei pentru gospodăria de pensionari), au reprezentat energia electrică – 19,2%, gazele naturale – 18,8%, serviciile de telefonie – 14,9%, apă, canal salubritate și servicii comunale – 10,0%, energie termică – 8,8%, abonamentele radio-tv – 6,9%, serviciile de transport – 5,5%, serviciile de sănătate – 4,9%, educație -1,8% și alte servicii pentru întreținerea locuinței – 1,1% din total.

Capitolul VI

CONCLUZII

În luna **iunie 2011** pensia medie de bază a fost de **776** lei.

Din datele statistice prezentate în anexa nr.8, în luna iunie 2011, un număr de **2.448.463 (45,14%)** pensionari de asigurări sociale de stat și agricultori s-au situat sub valoarea pragului minim de subzistență (578 lei) și **2.969.117 (54,74%)** pensionari sub valoarea pragului minim de trai decent (685 lei).

În **trimestrul I 2011**, venitul total mediu lunar al unei gospodării a fost de 2.317,6 lei, iar pentru gospodăria de pensionari, a fost de 1.999,4 lei, reprezentând 86,3% din acesta. Totalul cheltuielilor bănești de consum ale unei gospodării a fost de 1.271,0 lei, iar pentru gospodăria de pensionari au fost de 1.098,1 lei, reprezentând 86,4%.

În trimestrul I 2011, venitul mediu total lunar de 1.999,4 lei al unei gospodării de pensionari a reprezentat 86,3% din venitul mediu pe ansamblul gospodăriilor (2.317,6 lei).

Componența cheltuielilor bănești de consum ale gospodăriei de pensionari a fost formată în proporție de: 34,9% – pentru cumpărarea mărfurilor alimentare, 33,4% – pentru achiziționarea mărfurilor nealimentare și 31,7% – pentru plata serviciilor.

Pe ansamblul gospodăriilor, în **trimestrul I 2011**, consumul mediu zilnic pe o persoană a fost de **2.398** calorii, **79,8** grame protide, **82,5** grame lipide și **305,4** grame glucide. **Consumul cel mai mare s-a înregistrat în gospodăriile de pensionari (2.559** calorii, **84,8** grame protide, **87,9** grame lipide și **325,9** grame glucide).

Faptul că pensiile continuă să aibă o putere de cumpărare scăzută este evidențiat și de:

- raportul dintre pensia medie de asigurări sociale de stat și salariul mediu brut (**38,3%** în luna **iunie 2011**);
- creșterea continuă a prețurilor pe parcursul semestrului I 2011, la principalele **mărfuri alimentare** (fructe proaspete – 32,2%, cartofi - 18,9%, fructe și conserve din fructe- 16,7%, făină – 8,3%, mălai – 5,8%, ulei comestibil - 5,7%, pâine – 4,8%, lapte de vacă – 3,6% unt – 3,1%, iaurt - 2,1%, brânză de vacă - 1,5%, carne de pui – 0,9%, brânză de oaie – 0,8%),

- **mărfuri nealimentare** (cărți, ziare, reviste – 6,2%, combustibil - benzină– 5,9%, energie termică – 4,0%) și la **servicii** (apă, canal și servicii de salubritate – 3,5%, transport urban – 1,4%, igienă și cosmetică – 1,1%), a solicitat un efort financiar suplimentar din partea pensionarilor.

Rezultă că majoritatea populației vârstnice din România continuă să nu dispună de resurse financiare suficiente pentru o viață decentă și deci calitatea vieții acestei categorii de populație înregistrează o degradare. Cheltuielile pentru întreținerea locuinței, plata alimentelor și a serviciilor de sănătate sunt covârșitoare, încât preocupările pentru participarea la viața socială și culturală rămân reziduale, iar un sprijin consistent din partea statului nu există.

Situația grea în care se găsește astăzi marea majoritate a vârstnicilor din România, considerăm că se datorează următoarelor aspecte principale:

- Creșterea progresivă și necontrolată a costurilor întreținerii locuinței, serviciilor și alimentelor de bază ridică gradul de incidență a sărăciei în rândul vârstnicilor , care datorită vârstei înaintate sunt expuși suplimentar și unor riscuri specifice bătrâneții;
- Sistemul de servicii sociale și medico-sociale este reglementat în mod fragmentat, asistența bătrânilor singuri, care nu se mai pot autogospodări și a celor cu dizabilități (ca grupuri principale de risc) nu se realizează coordonat într-un sistem articulat de servicii și instituții care prin cooperare permanentă să poată garanta eficientizarea serviciilor acordate;
- Persoanele vârstnice fără afecțiuni de sănătate majore sunt obligate să participe la acțiuni aducătoare de venit pentru asigurarea traiului zilnic; totodată, trebuie evidențiată creșterea numărului cerșetorilor în rândul vârstnicilor;
- Veniturile insuficiente ale pensionarilor fac ca aceștia să nu mai poată acoperi cheltuielile strict necesare pentru procurarea medicamentelor de întreținere a sănătății și pentru plata unor servicii și analize medicale în ambulatoriu sau în spitale;
- Protecția socială a vârstnicilor nu se asigură pe baza unui Program Național aprobat de Parlament, ceea ce face ca aceasta să rămână cu mult sub nivelul european.

De asemenea, în România nu au fost încă dezvoltate și aplicate programe care să vizeze pregătirea pentru pensionare și identificarea posibilităților de menținere a unei vieți active și a unei participări sociale semnificative pentru persoanele vârstnice.

Așa cum se cunoaște, vârstnicii nu sunt beneficiari ai creșterilor economice, iar cheltuielile curente, precum și cele viitoare, pentru plata serviciilor, a produselor alimentare de bază și a celor nealimentare, majorate prin scumpiri periodice, tind să determine alunecarea spre sărăcie a tot mai multor persoane din rândul celor vârstnice.

Pe domenii de interes pentru persoanele vârstnice se evidențiază în mod expres, următoarele probleme majore:

⇒ **Pensii și asigurări sociale**

- Nivelul pensiilor în sistemul public se menține mic față de cel al salariilor (pensia medie de asigurări sociale de stat a reprezentat în luna **ianie 2011** numai **52,7%** din salariul mediu net), în condițiile în care salariile sunt departe de ceea ce ar fi necesar, nu doar pentru un trai decent, ci și pentru a constitui un mijloc de atragere a forței de muncă;

Sistemul public de pensii din România se găsește, în prezent, într-o situație critică, cu deficite financiare curente și oferă pensii în cuantum insuficient unui trai decent mării majorități a pensionarilor.

Reglementări legislative:

- Nu există o lege cadru pentru protecția drepturilor persoanelor vârstnice și nici reglementări specifice și punctuale prin aplicarea cărora să se asigure:
 - luarea în considerare a particularităților, definițiilor și procedurilor stabilite în legislația Comunității Europene, pentru corespondența organizatorică, funcțională și administrativă cu practicile din țările Uniunii Europene în domeniul protecției sociale a persoanelor vârstnice;
 - detalierea în mod clar a tuturor drepturilor persoanelor vârstnice și a modului de acces la acestea;
 - extinderea problematicii vârstnicilor prin introducerea de prestații, facilități și accesibilități punctuale acordate acestora, reglementarea condițiilor de acordare a acestor drepturi și stabilirea instituțiilor implicate și obligate să le soluționeze solicitările;
 - instituirea "coșului minim de consum lunar" pentru familia formată din doi pensionari și pentru pensionarul rămas singur;

- Lipsește un Program Național pentru Protecția Socială a Persoanelor Vârstnice care să fie însușit și aprobat de Parlament, astfel încât guvernul actual și guvernele viitoare să aibă obligația să-l aplice în condiții de responsabilitate pentru interesul major al acestei categorii de populație.

Capitolul VII

PROPUNERI

Scumpirile din semestrul I 2011 la: **mărfuri alimentare** - fructe proaspete, cartofi, fructe și conserve din fructe, făină, mălai, ulei comestibil, pâine, lapte de vacă, unt, iaurt, brânză de vacă, carne de pui, brânză de oaie, **mărfuri nealimentare**: cărți, ziare, reviste, combustibil - benzină, energie termică, la **servicii**: apă, canal și servicii de salubritate, transport urban, igienă și cosmetică, aduc o justificată nemulțumire în rândul majorității pensionarilor, deoarece cuantumul actual al pensiei pentru marea majoritate a acestora este insuficient pentru acoperirea cheltuielilor curente.

În perioada actuală este necesar ca în România **să se promoveze măsuri concrete destinate persoanelor vârstnice** prevăzute într-un Program Național pentru Protecția Socială a Pensionarilor, pentru a permite acestora să dispună de resurse suficiente pentru o existență decentă, să poată participa activ la piața publică, socială și culturală și să decidă asupra propriei vieți, să ducă o existență independentă, cât mai mult timp posibil.

În domeniul sistemului public de pensii sunt necesare următoarele măsuri:

- Legislația în domeniul pensiilor să prevadă în mod expres:
 - reglementarea valorii punctului de pensie la cel puțin 45,0% din salariu mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat; iar pentru situațiile în care pe parcursul anului salariul mediu brut realizat depășește în 3 luni consecutive cu peste 5,0% pe cel prognozat, valoarea punctului de pensie să se majoreze în mod corespunzător;
- Reducerea numărului de pensionari (și implicit a ratei de dependență), prin:
 - egalizarea vârstei limită de pensionare a femeilor cu cea a bărbaților, respectiv la 65 ani, în orizontul de prognoză 2015-2030;
 - aplicarea de practici flexibile de lucru care să încurajeze persoanele vârstnice să reintre pe piața muncii; instituirea de norme și convenții care să permită prelungirea vieții active, dincolo de 65 de ani, cu beneficii fiscale și sociale atât pentru vârstnici, cât și pentru angajatori.
- Desființarea pensiei anticipate și parțial anticipate;

- În perspectivă, motivarea și încurajarea angajaților și angajatorilor să participe la Pilonul III⁷ de pensii, cu avantajul unor beneficii de natură fiscală pentru aceștia, iar pentru angajat cu avantajul acumulării și fructificării contribuțiilor strânse de-a lungul vieții, în contul/conturile personal/e din cadrul fondului de pensii facultative, contribuții pe care le va putea folosi din momentul pensionării.
- Menținerea pe termen scurt și creșterea (pe termen lung) a numărului de angajați cu forme legale prin politici active în sfera ocupării forței de muncă, investiții (care să creeze noi locuri de muncă și să crească veniturile);
- Creșterea numărului de contribuitori prin atragerea celor care lucrează în agricultură sau ca liber întreprinzători și care în prezent sunt neasigurați și prin includerea altor categorii de persoane care obțin venituri.

Șef birou „Analize și studii”,

Alina Matei

Realizator,

Olguța Ersilia Mihart

⁷ **Pilonul III** este denumirea dată sistemului de pensii facultative, administrate de companii private, sistem bazat pe conturi individuale și aderare facultativă. Participarea la pensiile facultative din acest pilon nu este interzisă în funcție de vârstă